

Metodický pokyn pro určení metodického postupu Řídicího orgánu Operačního programu Životní prostředí (OPŽP) pro projekty prioritní osy 1 OPŽP 2014 – 2020 ve věci kvantifikace sankce za porušení podmínek poskytnutí dotace v oblasti provozování vodohospodářské infrastruktury

Číslo jednací: MZP/2020/330/1495

Úvod

Metodický pokyn je zpracován primárně pro potřeby prováděného ex-post monitoringu vodohospodářských (VH) projektů prioritní osy 1 (PO1), SC 1.1 a 1.2 Operačního programu Životní prostředí 2014-2020 prováděného Zprostředkujícím subjektem OPŽP Státním fondem životního prostředí ČR (SFŽP, Fond). Zároveň se tento Metodický pokyn vztahuje na projekty OPŽP 2007-2013, kterým bylo umožněno aplikovat podmínky finanční udržitelnosti platné pro období OPŽP 2014-2020 (přechod z podmínek udržitelnosti OPŽP 2007-2013 na podmínky udržitelnosti OPŽP 2014-2020)¹.

Podmínky poskytnutí dotace v oblasti provozování VH infrastruktury (VHI)

V rámci ex-post monitoringu je prováděna kontrola plnění podmínek poskytnutí dotace (Rozhodnutí o poskytnutí dotace, RoPD) v oblasti provozování VHI.

Předmětem plnění podmínek ex-post monitoringu VH projektů OPŽP 2014-2020 v oblasti provozování je povinnost příjemce dotace zabezpečit tzv. finanční udržitelnost projektu.

Pro projekty OPŽP 2014-2020 dle RoPD platí:

„Nejméně po dobu 10 let od prvního dne následujícího kalendářního roku po vydání posledního kolaudačního souhlasu k projektu bude zabezpečena finanční udržitelnost projektu a to za podmínek stanovených Fondem.“

Vzhledem k obecnému charakteru uvedené textace v RoPD, ve smyslu absence konkretizace *podmínek stanovených Fondem*, přistoupil Řídicí orgán (ŘO) OPŽP k jejich výkladu vydáním tohoto Metodického pokynu. S ohledem na skutečnost, že k datu vydání Metodického pokynu již nebylo prakticky možné u příjemců, resp. dotčených projektů zajistit případné narovnání zjištěného stavu nejpozději do roku 2020, rozhodl ŘO OPŽP takto:

- VH projekty OPŽP 2014-2020 **nebudou podléhat sankcím** při ex-post monitoringu dat ve vztahu k jejich finanční udržitelnosti **do roku 2020 včetně**, jelikož do této doby nebyly příjemcům deklarovány konkrétní podmínky zabezpečení finanční udržitelnosti projektu.

¹ Tyto projekty jsou napříč textem Metodického pokynu terminologicky považovány za projekty OPŽP 2014-2020.

- VH projekty OPŽP 2014-2020 **budou podléhat sankcím** při ex-post monitoringu dat ve vztahu k jejich finanční udržitelnosti **od roku 2021** a to dle ustanovení uvedených níže.

Posouzení a administrace výsledků ex-post monitoringu VH projektů v OPŽP 2014 – 2020 prováděné SFŽP

Příjemce je zavázán plnit podmínky RoPD v oblasti (finanční) udržitelnosti následovně:

- Zajistit tvorbu zdrojů dle zpracovaného a Fondem schváleného nástroje Udržitelnosti 2014+ v souladem s Návrhem PFO dle OPŽP.
- Prvním rokem ex-post monitoringu (udržitelnosti) je první celý rok provozování VHI po vydání posledního kolaudačního souhlasu k projektu.

Prakticky je ex-post monitoring prováděn dle skutečnosti proběhlého/monitorovaného roku N provozování projektu, tj. v roce N+1 je provedena kontrola projektu, resp. plnění podmínek RoPD za monitorovaný rok N (ukončený rok provozování).

Porušení podmínek RoPD za monitorovaný rok 2021 a roky následující, do doby ukončení 10 let udržitelnosti projektu, zjištěné v rámci prováděného ex-post monitoringu, představuje podezření na nesrovnalost. SFŽP nahlásí nesrovnalost obvyklým způsobem dle Operačního manuálu OPŽP 2014-2020 a popíše porušené/á ustanovení včetně výše sankce, přičemž do hlášení nesrovnalosti vždy podrobně rozvede způsob určení výše sankce, její výpočet a termín, do kdy má být provedena náprava. Výše sankce vyplývající z podmínek RoPD, resp. tohoto Metodického pokynu bude určena dle postupu uvedeného níže.

Administrace podezření na nesrovnalost

Je-li v roce N+1 zjištěno u projektu porušení podmínek poskytnutí dotace (ve vztahu k výši zdrojů jako prostředků na obnovu dle schváleného nástroje Udržitelnost 2014+) za rok N, je takovéto porušení identifikováno jako podezření na nesrovnalost dle Oznámení o nesrovnalosti, zpracovaného SFŽP. MŽP OFEU přehodnotí a zpracuje hlášení nesrovnalosti. Následně je příjemce vyzván k přijetí opatření k nápravě postupem dle § 14f odst. 1 zákona o rozpočtových pravidlech. Příjemci je stanovena povinnost narovnat stav projektu, resp. uvést ho do souladu s podmínkami poskytnutí dotace dle RoPD, potažmo dle tohoto Metodického pokynu, ve stanovené lhůtě nejpozději v roce N+2. Příjemce je/bude povinen nejpozději do roku N+2 vytvořit finanční prostředky jako zdroje na obnovu dle PFO, vyplývající z výpočtu nástroje Udržitelnost 2014+ (schváleného Fondem nejpozději k ZVA), a to minimálně ve výši určené nástrojem pro rok N+1 v roce N+1, nejdéle však v roce N +2 minimálně ve výši určené nástrojem pro rok N+2. O chybějící finanční prostředky jako zdroje na obnovu z roku N není příjemce povinen v dalších letech tyto zdroje navyšovat.

V rámci prováděného ex-post monitoringu roku N+2 je/bude ze strany SFŽP následně kontrolováno, zda náprava dle pokynů uvedených v nesrovnalosti k projektu byla provedena. V případě vyhodnocení ze strany SFŽP ve smyslu splnění nápravy a po předání stanoviska SFŽP na MŽP-OFEU bude ze strany MŽP nesrovnalost nepotvrzena (nebude se aplikovat žádná finanční oprava). V případě nesplnění nápravy ve stanovené lhůtě N+2 (předané stanovisko SFŽP o neplnění nápravy) bude nesrovnalost ze strany MŽP-OFEU potvrzena a postoupena jako podnět k šetření porušení rozpočtové kázně příslušnému orgánu finanční správy. Při případném

stanovení odvodu za porušení rozpočtové kázně (ve smyslu kvantifikace adekvátní finanční opravy/sankce) bude orgán finanční správy postupovat dle podmínek RoPD, resp. tohoto Metodického pokynu (viz níže).

Sankce a její kvantifikace

Pokud v roce N+1, nejdéle v roce N+2 příjemce splní tvorbu požadovaných finančních prostředků jako zdrojů na obnovu platných pro rok N+1, resp. N+2, nebude sankce uplatněna (*Příklad 2*). Pokud bude v rámci prováděného ex-post monitoringu zjištěno v roce N+3, že nejpozději v roce N+2 nenaplnoval příjemce v rámci projektu finanční prostředky jako zdroje na obnovu nejpozději pro rok N+2² dle Návrhu PFO v rámci schváleného nástroje Udržitelnosti 2014+, bude vůči příjemci z důvodu neprovedení nápravy stavu a současně za situace, že se v projektu jedná o první potvrzenou nesrovnalost, uplatněna **sankce ve výši 10 % chybějící částky zdrojů na obnovu roku N** (*Příklad 3*).

V případě **opakované potvrzené nesrovnalosti** bude výše sankce určena následovně:

Za druhou potvrzenou nesrovnalost bude udělena sankce ve výši 20 % chybějící částky prostředků na obnovu monitorovaného roku, za třetí potvrzenou nesrovnalost bude udělena sankce ve výši 30 % chybějící částky prostředků na obnovu monitorovaného roku, analogicky stejně až do ukončení udržitelnosti projektu.

V případě, že v rámci prováděného ex-post monitoringu dojde ke zjištění **porušení podmínek poskytnutí dotace za devátý a/nebo desátý rok udržitelnosti** projektu, nebude s ohledem na stanovenou 10 letou dobu udržitelnosti možné postupovat podle § 14f odst. 1. V takovém případě bude příjemce dotace vyzván ze strany MŽP-OFEU k vrácení části dotace v poměrné výši ve vztahu k chybějící částce zdrojů na obnovu za devátý a/nebo desátý rok udržitelnosti a počtu potvrzených nesrovnalostí na projektu postupem podle § 14f odst. 3 a 7 zákona o rozpočtových pravidlech.

Zároveň platí, že pokud v rámci prováděného ex-post monitoringu projektu je/bude na základě skutečných dat **naplněna kumulativní kladná částka dle nástroje Udržitelnost 2014+ nejpozději k monitorovanému roku N včetně** (tj. v situaci, kdy v roce N a v roce/letech předcházejících roku N byly kumulativně vytvořeny finanční prostředky jako zdroje na obnovu v odpovídající výši přesahující závazné minimum³ určené nástrojem Udržitelnost 2014+), nebude v projektu uplatněno podezření na nesrovnalost, případně bude náprava stavu považována za splněnou (*Příklad 1*).

Aplikace Metodického pokynu

V obecné rovině byla problematika ex-post monitoringu VH projektů OPŽP 2014-2020 představena dne 10. 3. 2020 na jednání s GFŘ. S tímto Metodickým pokynem, který konkretizuje přístup ŘO OPŽP ke kvantifikaci sankcí za porušení podmínek poskytnutí dotace v oblasti provozování VH u projektů OPŽP 2014-2020, budou kontrolní orgány

² Postup platný pro první až osmý monitorovaný rok udržitelnosti projektu.

³ Ve smyslu kumulativního součtu položek/hodnot určených nástrojem Udržitelnost 2014+, list Návrh PFO za všechny roky předcházející kontrolovanému roku N.

seznámeny. Pro případ dotazů ve vztahu ke kontrole projektu je SFŽP připraven poskytnout kontrolním orgánům adekvátní součinnost.

Tento Metodický pokyn vstupuje v účinnost dnem jeho vydání.

Příklad 1 – Vyhodnocení nesrovnalosti za porušení podmínek udržitelnosti BEZ UDĚLENÍ SANKCE						
	Rok	Jedn.	N 2018	N+1 2019	N+2 2020	N+3 2021
A	Schválený Návrh PFO dle OPŽP – odpadní/pitná voda (min. zdroje dle Nástroje Udržitelnost 2014+)	tis. Kč	1 641	1 674	1 721	1 755
B	Skutečné zdroje dle Porovnání – odpadní/pitná voda	tis. Kč	1 060	2 249	1 730	1 756
C	Rozdíl (B-A)	tis. Kč	(581)	575	9	1
	Pro účely kontroly celkových zdrojů dle OPŽP - kumulativně (odpadní/pitná voda)	tis. Kč	(581)	(6)	3	4
	Vyhodnocení plnění podmínek udržitelnosti dle tohoto Metodického pokynu		<i>Nedodržení podmínek udržitelnosti</i>	<i>Hlášení nesrovnalosti za rok N</i>		<i>Vyhodnocení nesrovnalosti za rok N – nepotvrzená nesrovnalost za rok N (bez sankce)</i>
	Výše sankce	Kč				0
Příklad 2 – Vyhodnocení nesrovnalosti za porušení podmínek udržitelnosti BEZ UDĚLENÍ SANKCE						
	Rok	Jedn.	N 2018	N+1 2019	N+2 2020	N+3 2021
A	Schválený Návrh PFO dle OPŽP – odpadní/pitná voda (min. zdroje dle Nástroje Udržitelnost 2014+)	tis. Kč	1 641	1 674	1 721	1 755
B	Skutečné zdroje dle Porovnání – odpadní/pitná voda	tis. Kč	1 060	1 689	1 730	1 756
C	Rozdíl (B-A)	tis. Kč	(581)	15	9	1
	Pro účely kontroly celkových zdrojů dle OPŽP - kumulativně (odpadní/pitná voda)	tis. Kč	(581)	(566)	(557)	(556)
	Vyhodnocení plnění podmínek udržitelnosti dle tohoto Metodického pokynu		<i>Nedodržení podmínek udržitelnosti</i>	<i>Hlášení nesrovnalosti za rok N</i>		<i>Vyhodnocení nesrovnalosti za rok N – nepotvrzená nesrovnalost za rok N (bez sankce)</i>
	Výše sankce	Kč				0

Příklad 3 – Vyhodnocení nesrovnalosti za porušení podmínek udržitelnosti S UDĚLENÍM SANKCE						
	Rok	Jedn.	N 2018	N+1 2019	N+2 2020	N+3 2021
A	Schválený Návrh PFO dle OPŽP – odpadní/pitná voda (min. zdroje dle Nástroje Udržitelnost 2014+)	tis. Kč	1 641	1 674	1 721	1 755
B	Skutečné zdroje dle Porovnání – odpadní/pitná voda	tis. Kč	1 060	1 149	1 100	1 200
C	Rozdíl (B-A)	tis. Kč	(581)	(525)	(621)	(555)
D	Pro účely kontroly celkových zdrojů dle OPŽP - kumulativně (odpadní/pitná voda)	tis. Kč	(581)	(1 106)	(1 727)	(2 282)
E	Vyhodnocení plnění podmínek udržitelnosti dle tohoto Metodického pokynu	tis. Kč	<i>Nedodržení podmínek udržitelnosti</i>	<i>Hlášení nesrovnalosti za rok N</i>		<i>Vyhodnocení nesrovnalosti za rok N – potvrzená nesrovnalost za rok N (udělení sankce 10% z chybějících zdrojů za rok N)</i>
F	Výše sankce	Kč				58 100,-